

70/2003. (VI. 27.) FVM rendelet**a méhállományok védelméről és a mézelő méhek egyes betegségeinek megelőzéséről és leküzdéséről**

Az állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. törvény (a továbbiakban: Törvény) 45. §-ának 11. pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

I. Fejezet**ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK****Fogalom meghatározások**

1. § **1. Méhészet:** egy telephelyen méhkláksban (fatömbben, kasban, kaptárban, szállítható, vontatható, stabil méhesházban) tartott méhcsaládok és tartozékaik összessége.
2. **Méhcsalád:** a méhkláksban belül, egy légtérben együtt élő anya, kifejlett méhek és a fiasítás.
3. **Méhraj:** a méhcsalád természetes szaporodása vagy mesterséges szaporítása révén keletkező, fiasítás nélküli, kisebb egyedszámú méhcsalád.
4. **Fiasítás:** a méhcsalád által elfoglalt keretek lépsejtjeiben lévő peték, álcák és bábok összessége.
5. **Lép:** a méhek által saját viaszból készített cellákból, sejtsofokfészekből álló viaszépítmény, amely a méhek élelmének raktározására és a fiasítás nevelésére szolgál.
6. **Sonkoly:** a méz kipergetése, kiszajtolása után visszamaradó - keretben lévő, kásból kivágott - viasznyerésre alkalmas, kiselejtett lép, léptörmelék.
7. **Méhegészségügyi felelős:** a hatósági állatorvos méhegészségüggyel kapcsolatos munkáját segítők, megfelelő méhészeti ismeretekkel rendelkező személy. A méhegészségügyi felelős megbízatására vonatkozó szabályokat és a feladatait e rendelet 5. és 6. §-a tartalmazza.
8. **Monitoring vizsgálat:** az illetékes hatósági állatorvos vagy méhegészségügyi felelős által, az év meghatározott időszakában, állami költségre elvégzett, a mézelő méhek fertőzésbetegségeinek felderítésére irányuló, az adott méhészet minden méhcsaládján és méhraján elvégzendő vizsgálat, amelynek egyaránt ki kell terjednie a méhekre, a fiasításos lépekre, fiasítás hiánya esetén a fészkek lépekben fellelhető elhalt, beszáradt fiasításmaradványaira (pörkökre).

Általános előírások

2. § A méhészkedést (méhtartást) minden év február végéig, az újonnan kezdett méhészkedést pedig a tevékenység megkezdésétől számított nyolc napon belül kell bejelenteni a méhek tartási helye szerint illetékes települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzőjénél, aki a méhészt nyilvántartásba veszi, és a nyilvántartást folyamatosan vezeti. Amennyiben a méhek állandó tartási helye nem a méhészlakóhelyével összefüggő területen (udvarban, kertben stb.) van, a méhészt köteles a méhek tartási helyén a nevet, lakcímét, telefonszámát, a tartási helyen lévő méhcsaládok számát egy legalább 40x30 cm nagyságú táblán jól látható módon feltüntetni.
3. § (1) A méhészt köteles a méhek tavaszi tisztuló kirepülése és a betelelés közötti időszakban a méhcsaládjait legalább három hetenként méhegészségügyi szempontból ellenőrizni, s ennek során mind a kifejlett méheken, mind a fiasítás teljes terjedelmén, valamint a kaptárhulladékon fertőzésbetegség tüneteit, illetve elhaldokló kirepülőket jelenlétét keresni. A vizsgálatnak ki kell terjednie a Varroa-atka jelenlétére, illetve az atkák számának változására.
- (2) Bejelentési kötelezettség alá tartozó betegségekre utaló jelek, illetve bizonytalan jellegű elváltozások észlelése esetén a méhészlakóhelyen köteles értesíteni erről a méhegészségügyi felelőst vagy a hatósági állatorvost. Varroa-atkák felszaporodása esetén köteles az e rendeletben foglaltak szerinti gyógykezelést végrehajtani.
- (3) A méhészt köteles tudni és mindenben elősegíteni a hatósági állatorvos vagy a méhegészségügyi felelős által végzett vizsgálat, illetve egyéb intézkedés lefolytatását.
4. § (1) A méhészkedésre alkalmas, üres méhklákást (kaptárt, kast) úgy kell tárolni, hogy abba a méhek ne a kijáró nyíláson, se az esetleges réseken ne juthassanak be. A méhészkedésre alkalmatlan, üres méhklákásokat meg kell semmisíteni. Használt méhklákást, annak tartozékait, méhészeti felszerelést csak a 6. számú mellékletben leírt fertőtlenítés után szabad másnak átadni.
- (2) Méheket fertőzött méhészetből vagy ismeretlen helyről származó mézzel etetni tilos.
- (3) Lépet szabadban, vagy méhcsalád és méhraj kaptárján kívül, méhek számára hozzáférhető helyen tartani tilos. Használt lépet csak engedélyezett méhlepkeszítőüzemben való ipari feldolgozásra lehet átadni, illetve eladni.

A méhegészségügyi felelős megbízatása és feladatai

5. § (1) A hatósági állatorvos méhegészségüggyel kapcsolatos munkáját egy vagy több méhegészségügyi felelős segíti.
- (2) A méhcsaládok számától függően kell egy vagy több településenként - a méhegészségüggyel kapcsolatos feladatok ellátására - egy vagy több méhegészségügyi felelőst megbízni.
- (3) A méhegészségügyi felelős - a méhegészségügyi elméleti- és gyakorlati ismereteinek tanúsítását követően - az illetékes kerületi főállatorvos javaslatára - a területen működő méhészeti társadalmi szervezet véleményének kikérését követően - az illetékes Állat-egészségügyi és Élelmiszer-ellenőrzési Állomás (a továbbiakban: állomás) igazgatója bízta meg a feladatai ellátásával. A méhegészségügyi felelős munkáját a hatósági állatorvos - a kerületi főállatorvos felügyelete mellett - irányítja.
- (4) A megbízott méhegészségügyi felelős köteles nyilvántartást vezetni, amely tartalmazza a méhegészségügyi felelős nevet, lakcímét és azon település(ek) nevét, ahol a feladatát ellátja. A nyilvántartás vezetéséről és annak naprakészen tartásáról az illetékes állomás gondoskodik.
6. § (1) A méhegészségügyi felelős köteles:
 - a) bejelentési kötelezettség alá tartozó betegség gyanúja, illetve jogszabályban meghatározott egyéb esetben a hatósági állatorvosnak jelentést tenni és a továbbiakban az utasításai szerint eljárni;
 - b) a hatósági állatorvos utasításait követve közreműködni a méhbetegségek felszámolásában;
 - c) elvégezni a jogszabály által előírt vizsgálatokat (monitoring, vándoroltatási);
 - d) elkészíteni a vizsgálatokkal kapcsolatos, előírt kimutatásokat;
 - e) részt venni az állomás által szervezett továbbképzéseken;
 - f) közreműködni a méhek mérgezésével kapcsolatos eljárásban, különös tekintettel a mérgezés gyanúja esetén a mintavételben.
- (2) A méhegészségügyi felelős díjazását, költségeinek megtérítését külön jogszabály tartalmazza.

A monitoring vizsgálat

7. § (1) A méhcsaládokat évente, június 1. és szeptember 30. között - a vándoroltatási vizsgálatától függetlenül - a méhbetegségek felderítése céljából monitoring vizsgálatnak kell alávetni. A vizsgálat megszervezése a kerületi főállatorvos, elvégzése pedig a hatósági állatorvos és a méhegészségügyi felelős feladata, akik a vizsgálatról és annak eredményéről a 1. számú mellékletnek megfelelő összesített kimutatást kötelesek készíteni.
- (2) Az országhatár mentén, a határtól számított tíz kilométeres sávban lévő méhészeteket az illetékes állomás döntése alapján az (1) bekezdés szabályai szerint, a tisztuló kirepüléstől a betelelésig (március 1-jétől október 31-éig) kéthavonként, szükség esetén havonként kiemelt monitoring vizsgálatnak kell alávetni. A vizsgálandó területet - az azzal szomszédos ország súlyosabb fertőzöttsége esetén - az illetékes állomás húsz kilométeres sávban is megállapíthatja.
- (3) A vizsgálatokat az illetékes állomás irányításával kell elvégezni. Azok eredményéről a kerületi főállatorvos az állomás által meghatározottak szerint - a hatósági állatorvos tájékoztatása alapján - évente köteles jelentést tenni az állomásnak. Az állomás a megyei összesített adatokat legkésőbb a következő év február 15-éig köteles megküldeni a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumnak (a továbbiakban: minisztérium).

A méhek szállítása és vándoroltatása

8. § (1) A méheket - beleértve az anyát és a fiasítást is - állandó tartási helyükre átköltözés, vándoroltatás vagy elidegenítés esetén egy hétnél nem régebbi, a 2. számú melléklet alapján kiállított állatorvosi igazolással szabad kivinni. Az igazolás a kiállítástól számított hét napig, méhek folyamatos vándoroltatása esetén annak egész időtartama érvényes. Az igazolást - ha jogszabály másképpen nem rendelkezik - a hatósági állatorvos állítja ki.

(2) Az állatorvosi igazolás kizárólag kedvező eredmény vizsgálat esetén állítható ki. A vizsgálatot a hatósági állatorvos a méhegészségügyi felelős segítségével folytatja le. A vizsgálat elvégzéséért külön jogszabályban megállapított összeg díjat kell fizetni.

(3) A vizsgálatnak ki kell terjednie az adott méhészet minden méhcsaládjára és méhrajára, különösképpen a fiasítás teljes terjedelmére, valamint a kaptár hulladékára. A vizsgálat során a mézelő méhek fertőzésbetegségeinek a tüneteit kell keresni.

(4) A méhészt az állatorvosi igazolást a vándoroltatás során köteles mindig magánál tartani és ellenőrzés esetén bemutatni. A méhek csak az igazolással szállíthatók, ennek hiányában a szállítást meg kell tiltani.

9. § (1) A méhek kiszállítását a kiszállítását megelőzően, beszállítását annak megtörténtét követően hetvenkét órán belül be kell jelenteni a települési önkormányzat, f. városban a kerületi önkormányzat jegyzőjének. Beszállítás esetén a bejelentést a 3. számú melléklet alapján kiállított nyomtatvány ajánlott levélként történő megküldésével, vagy személyes eljuttatásával kell teljesíteni. A nyomtatvány igazoló szelvényét a települési önkormányzat, f. városban a kerületi önkormányzat jegyzője - a teljesítés módjától függően - a méhészt lakóhelyére küldi meg vagy személyesen adja át. A kijelentést a 4. számú melléklet alapján kiállított nyomtatványon kell teljesíteni személyesen, vagy annak ajánlott levélként történő megküldésével.

(2) Vándoroltatás során a méhek csak olyan helyre telepíthetők, amely nem áll közszéki zárlat alatt.

(3) A vándoroltatás befejezése után a méhészt köteles a hazatelepülését a hatósági állatorvosnál és a jegyzőnél hetvenkét órán belül bejelenteni.

(4) A települési önkormányzat, f. városban a kerületi önkormányzat jegyzője - a Törvény 42. §-ának (4) bekezdése alapján - nyilvántartja a méhészt nevének és lakóhelyének, a méhcsaládok állandó és legutóbbi tartási helyét, az állatorvosi igazolás számát, keltét és kiállításának helyét, a méhcsaládok számát, az elhelyezésre szolgáló terület pontos megjelölését (dátum, hrsz. stb.) és a letelepedés idejét.

10. § (1) A kerületi állatorvos köteles a ködési területén letelepedett vándorméhészetek szűrőpróbaszerrel a hatósági állatorvos által lefolytatott ellenőrzését a települési önkormányzat, f. városban a kerületi önkormányzat jegyzőjénél vezetett nyilvántartás alapján megszervezni.

(2) Az országhatártól számított tíz kilométeres körzetben belül, a szomszédos állam területéről, vagy ismeretlen helyről származó méhrajt észlelője vagy befogója köteles a települési önkormányzat jegyzőjénél haladéktalanul bejelenteni, aki a kiirtás végrehajtása érdekében értesíti a kerületi állatorvost, aki elrendeli a méhraj állami kártalanítás nélküli leolását.

A méhek lépkészítő üzemre vonatkozó előírások

11. § (1) A méhek lépkészítő üzem (a továbbiakban: üzem) működési engedélyét az illetékes állomás adja ki.

(2) Az üzemben külön helyiséget kell kialakítani:

a) a nyers viasz és a sonkoly tárolására, valamint a sonkoly préselésére;

b) a viasz sterilizálására és a méhek lépkészítésére (öntés, hengerezés);

c) a méhek lépkészítésére és kiadására;

d) zárt (méhmentes) helyiséget a hulladék tárolására.

(3) A méhek lépkészítő üzemnek rendelkeznie kell saját, nagynyomású, meleg vizes fertőtlenítőszerrel, amellyel a fogadó és a feldolgozó helyet minden gyártási nap után - a 6. számú mellékletben foglaltaknak megfelelően - ki kell tisztítani és fertőtleníteni.

12. § (1) Az üzemeltetőnek naprakész nyilvántartást kell vezetnie az átvett és az értékesített termékekről és az anyagokról, aminek tartalmaznia kell az átadó- vagy az átvett méhészt nevet; lakcímét; az átvétel vagy az értékesítés idejét; az átvett vagy az eladott anyag fajtáját (sonkoly, fedezés, méhek lépkészítés, stb.) mennyiségét. A nyilvántartást három évig kell megőrizni.

(2) A méhek lépkészítő üzem köteles a viasz megbízható fertőtlenítése céljából olyan berendezést üzemeltetni, amely a viaszt egy órán át legalább 112 °C-os hőmérsékleten tartja. A hőfok és a hőhatás idejének megtartását kifogástalanul a ködölő szerekkel ellenőrizni kell. A viasz sterilizálására (fertőtlenítésre) szolgáló, viaszfertőtlenítőszer berendezést el kell látni automatikus hőfokszabályozó és hőmérséklet-regisztráló szerrel, amely legalább öt percenként mér, és a mért értékeket az időfüggvényében rögzíti, valamint ellenőrző kinyomatja. Az önrőlő szerrel regisztrált adatokat három évig kell megőrizni. A viaszt, illetve a méhek lépkészítőt csak abban az esetben lehet, ha a viasz minimum egy órán át, legalább 112 °C-on hőkezeltek és ezt a hőmérséklet-regisztráló berendezés igazolja.

(3) A méhek lépkészítő üzem működés közben a kerületi állatorvos évente köteles ellenőrizni, vagy a területileg illetékes hatósági állatorvossal ellenőriztetni.

13. § (1) Sonkoly és méhek lépkészítés leg, azonos járművel csak külön légtérben, elkülönítetten szállítható. A sonkoly átvételekor az átvételnek gumikesztyűt kell viselnie, amelyet minden átvétel után fertőtleníteni kell.

(2) A sonkoly és az öreglépő szállítására és tárolására szolgáló zsákok más célra nem használhatók fel. A kiürült zsákok megsemmisítéséről a méhek lépkészítő üzemnek kell gondoskodnia, megsemmisítésükig a zsákokat méhekkel elzárva kell tartani.

A méz felvásárlására és adásvételére vonatkozó előírások

14. § (1) A méz felvásárlásakor a méhésztnek az 5. számú mellékletnek megfelelő állat-egészségügyi bizonyítványt kell beszereznie, amit - ha jogszabály másképpen nem rendelkezik - a méz tárolási helye szerint illetékes hatósági állatorvos négy példányban állít ki. Ha a méhek tartási helye és a méz tárolási helye nem azonos és ezért a méhcsaládok vizsgálata nem lehetséges, akkor a méhek tartási helye szerint illetékes hatósági állatorvos közreműködését kell kérni. A bizonyítvány eredeti példányát a méz tulajdonosa tartja magánál, két másolat példányt át kell adnia a felvásárlónak, egy pedig a hatósági állatorvosnál marad. A felvásárló a bizonyítványokat köteles összegyűjteni, nyilvántartásba venni, három évig a felvásárlás helyén megőrizni és ellenőrzéskor a hatósági állatorvosnak bemutatni.

(2) A méz felvásárlására csak az állomás által regisztrált természetes személy, jogi személy, vagy jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság jogosult, és a felvásárlás, illetve a tárolás csak az állomás által engedélyezett helyen történhet, ahol a mézfelvásárló köteles az engedélyt jól látható helyen kifüggeszteni.

(3) A felvásárlónak a felvásárolt mézről nyilvántartást kell vezetnie, ami tartalmazza a méhészt nevet, lakcímét, a felvásárlás idejét, a felvásárolt méz fajtáját, mennyiségét, valamint az állat-egészségügyi bizonyítvány számát. Ha a méz feldolgozása nem a felvásárló telephelyén történik, a felvásárlónak a szállítmányhoz mellékelnie kell az állat-egészségügyi bizonyítvány egy másolat példányát, a nyilvántartásba pedig be kell jegyezni, hogy a mézet mikor, melyik mézüzembe szállították tovább.

(4) A méz tárolására csak tiszta tárolóedény használható, amely a méz mint élelmiszer tárolására alkalmas, és megfelelően fertőtleníthető. A méz felvásárlója, feldolgozója és értékesítője köteles gondoskodni arról, hogy az üres, és a mézzel teli tárolóedénybe méhek ne jussanak be. A méhésztnek a saját méhészetéből származó mézet úgy kell tárolnia, hogy ahhoz méhek ne férjenek hozzá.

(5) A méz felvásárlójának a méz tárolására szolgáló hordókat, eszközöket azok kiürülése után ki kell tisztítania és szükség esetén, járványügyi okból a 6. számú melléklet szerint fertőtleníteni. A méhészt részére csak tiszta hordók adhatók ki.

II. Fejezet

A MÉHBETEGSÉGEKRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

15. § Az e fejezet rendelkezéseit az egyes betegségekre vonatkozó különös szabályokkal együtt kell alkalmazni, azonban az e fejezet rendelkezéseit a varroózis és a kaptárbogár esetében nem kell alkalmazni.

A betegségek megállapítása és a helyi zárlat

16. § (1) A hatósági állatorvos, amennyiben méhbetegség gyanújáról értesül, köteles vizsgálat céljából a legrövidebb időn belül a helyszínre kiszállni. A betegség gyanújának megerősítését követően a hatósági állatorvos az érintett méhészt helyi zárlatot köteles elrendelni. A helyi zárlat alá vont méhésztben található összes méhcsaládot meg kell vizsgálni, és minden betegségre gyanús méhcsaládból - a 7. számú melléklet előírásainak figyelembevételével - laboratóriumi vizsgálat céljából vizsgálati anyagot kell küldeni

az illetékes állat-egészségügyi intézetbe (a továbbiakban: intézet). A mintavételnek a hatósági állatorvos irányításával, a betegség gyanújának megállapítását követően lehet legrövidebb időn belül kell megtörténnie. A mintavételt a méhegészségügyi felelős végzi el.

(2) A betegséget hatóságilag - a laboratóriumi vizsgálat eredménye alapján - a hatósági állatorvos állapítja meg. A betegség megállapítását követően a hatósági állatorvosnak a betegség eredetére vonatkozóan az alábbiakra kiterjedő vizsgálatot kell lefolytatnia:

- a) a méhcsalád saját tenyésztés -e, és ha nem, mikor és honnan került a méhészetbe, valamint a méhészt fogott-e be idegen rajt;
- b) került-e kaptár vagy méhészeti felszerelés a méhészetbe, és ha igen, honnan és mikor;
- c) került-e lép, viasz vagy méhek etetésére szolgáló méz a méhészetbe, és ha igen, honnan és mikor;
- d) honnan származik a méhészetben használt méz lép;
- e) a méhészt kikkel vándorolt és merre;
- f) a betegséget elzárta a településen mikor és melyik méhészetben állapították meg, és milyen állapotúak az ott található méhészeti felszerelések;
- g) a méhészt hány méhészte van, és ezek között milyen forgalom volt az elmúlt hatvan nap során;
- h) a méhészt mikor, hol, mennyit pergetett az elmúlt hatvan napban, hol, és hogyan tárolta a mézet, valamint kinek, mikor, mennyi mézet értékesített ezekből a pergetésekben.

(3) A légszűrő atka-kór megállapítását követő vizsgálat során nem kell figyelembe venni a (2) bekezdés b), c), d) és j) pontjait.

(4) A betegség megállapítását követően a hatósági állatorvos - a (2) bekezdés szerint elvégzett vizsgálat alapján - a fertőzöttségre gyanús méhészetekre is helyi zárlatot rendel el.

(5) A betegség gyanújának megállapítását követően, de még a mintavételt megelőzően a méhészt valamennyi méhklakását - ha korábban nem volt megjelölve - a későbbi pontos azonosítást lehetővé tevő módon, tartósan meg kell jelölni. A méhklakások megjelölése a tulajdonos kötelezettsége.

(6) Fertőzött, fertőzöttségre gyanús méhészetben minden olyan méhészeti tevékenység végzése tilos, amely a betegségnek egyik méhcsaládról a másikra való terjedésével járhat.

(7) A nyúlós és enyhébb költésrothadás, valamint a légszűrő atka-kór megállapításával és leküzdésével kapcsolatos közérdekű vizsgálatokat a hatósági állatorvos irányításával, állami költségre kell elvégezni.

A községi zárlat

17. § (1) A méhbetegség megállapítását követően - a helyi zárlat alá vont fertőzött méhészt körül legalább öt km-es sugarú kör által határolt területre - a kerületi állatorvos községi zárlatot köteles elrendelni.

(2) A kerületi állatorvos a betegség felszámolását a hatósági állatorvoson és a méhegészségügyi felelősön keresztül irányítja.

A zárlat enyhítése

18. § (1) A zárlat alól a nem fogékony állatokra felmentés adható.

(2) A községi zárlat alatt álló terület helyi zárlat alatt nem álló méhészetéből - a kerületi állatorvos engedélyével - a méheket az egyes betegségeknél megállapított, a zárlat enyhítésére vonatkozó különös szabályok szerint lehet kiszállítani. A kiszállítás csak olyan helyre történhet, amely méhbetegség miatt helyi zárlat alatt nem áll.

(3) A kerületi állatorvos az engedélyt a hatósági állatorvos által kiállított állatorvosi igazolás alapján adja ki. Ha a kiszállítás másik állat-egészségügyi kerület vagy megye területére történik, az engedély csak a fogadás helye szerint illetékes állomás hozzájárulásával adható ki. Ha a méhcsaládokat másik község területére szállítják, a két hely között - a méhek visszarepülési veszélye miatt - legalább tíz kilométer távolságnak kell lennie.

(4) A méhészt tulajdonosa köteles a méhek - zárlat alatt nem álló területre történő - bevitelét letelepedése után, az érkezést követően munkanapon a 3. számú melléklet szerinti települési önkormányzat, fővárosban a kerületi önkormányzat jegyzőjénél bejelenteni. A méhek bevitelét a területileg illetékes kerületi állatorvosnak is be kell jelenteni és a szállítási engedélyt is át kell adni.

19. § A növényvédelmi beavatkozás következtében szükséges gyors áttelepülés (menekülés) szabályai a következők:

- a) az áttelepülés során a község vagy a községrész határának elhagyása tilos;
- b) az áttelepülés tényét a méhészt a hatósági állatorvosnak haladéktalanul köteles bejelenteni;
- c) a méhészt köteles a méheket tizennégy napon belül az eredeti telephelyre visszatelepíteni.

A zárlat feloldása

20. § (1) A helyi zárlatot az egyes betegségekre vonatkozó különös szabályokban foglaltaknak megfelelően kell feloldani.

(2) A községi zárlatot akkor kell feloldani, ha a zárlat alatt álló területen már egy hely sem áll a betegség miatt helyi zárlat alatt.

(3) A betegséget megszüntette kell nyilvánítani, ha már sem helyi, sem községi zárlat nem áll fenn.

Fertőtlenítés

21. § A betegség felszámolásával kapcsolatos fertőtlenítést a 6. számú mellékletben leírtak szerint kell végrehajtani. A fertőtlenítés elvégzése vagy elvégzetetése - a hatósági állatorvos felügyelete és irányítása mellett - a méhészt kötelessége.

III. Fejezet

A MÉHBETEGSÉGEKRE VONATKOZÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK

Mézel - méhek nyúlós költésrothadása

22. § (1) Nyúlós költésrothadásban beteg az a méhcsalád, amelyben a betegség tünetei mutatkoznak és a betegséget a méhcsaládból származó lépmintában, illetve legálcában az intézeti laboratóriumi vizsgálat is megérősítette.

(2) Nyúlós költésrothadásra gyanús az a méhcsalád, amely a betegség tüneteit mutatja ugyan, de a betegséget intézeti laboratóriumi vizsgálat még nem erősítette meg, vagy nem zárta ki.

(3) Nyúlós költésrothadás fertőzöttségére gyanús az a méhcsalád, amelyet nyúlós költésrothadásban beteg méhcsaláddal egy méhészetben tartanak, vagy hatvan napon belül egy méhészetben tartottak.

(4) Nyúlós költésrothadással fertőzött az a méhészt, amelyben legalább egy beteg méhcsalád található, illetve legalább egy beteg családot tartottak és az utolsó beteg családot felszámolását követően a hatvan napos megfigyelési idő kedvezően meg nem telt le.

(5) Nyúlós költésrothadás fertőzöttségére gyanús az a méhészt, amelybe hatvan napon belül fertőzött méhésztből méhcsaládot, méhrajt, mézet, kaptárt, méz lépét vagy a kórokozó áthurocolására alkalmas egyéb felszerelést szállítottak.

A helyi zárlat és a betegség felszámolásának különös szabályai

23. § (1) A helyi zárlat alatt álló területen lévő méhcsaládok antibiotikummal történő gyógykezelése tilos. A beteg méhcsaládokat, a kerületi állatorvos leolási határozata alapján - állami kártalanítás mellett - ki kell irtani.

(2) A betegség felszámolása érdekében végzett leolás során a betegség megállapítását követően, tíz méhcsaládig minden családot ki kell irtani, tíz méhcsalád felett a (3) bekezdésben foglaltak alapján kell eljárni.

(3) Ha a beteg méhcsaládok száma

- a) nem haladja meg az összes család ötven százalékát, csak a beteg családokat kell leolni;

b) eléri vagy meghaladja az összes méhcsalád ötven százalékát, de nem éri el az összes méhcsalád hetvenöt százalékát, a kerületi f állatorvos a helyi körülmények függvényében dönt arról, hogy az összes méhcsaládot vagy csak a beteg családokat kell leölni;

c) eléri vagy meghaladja az összes méhcsalád hetvenöt százalékát, az összes méhcsaládot le kell ölni.

24. § (1) Ha csak a beteg családok leölésére kerül sor és a megmaradt méhcsaládok között a hatvannapos megfigyelési idő alatt újabb beteg családokat vagy családokat találunk, a (2) bekezdés szerint kell eljárni.

(2) Ha a megfigyelési idő alatt talált újabb beteg családok száma

a) eléri vagy meghaladja a megmaradt összes család ötven százalékát, minden megmaradt családokat le kell ölni;

b) nem éri el a megmaradt összes család ötven százalékát, a kerületi f állatorvos a helyi körülmények függvényében rendeli el az összes méhcsalád vagy csak a beteg családok leölését.

(3) Ha a (2) bekezdés b) pontja alapján nem irtják ki az összes megmaradt méhcsaládot, de a megfigyelési idő alatt ismét újabb beteg családokat találunk, minden megmaradt családokat le kell ölni.

(4) Ha egy kaptárban a beteg méhcsalád mellett betegségre vagy fertőzöttségre gyanús méhcsaládot is találtak, a beteg családdal együtt azt a helyi viszonyok figyelembevételével lehet leölni.

25. § (1) A nyúlós költésrothadás miatt kiirtott méhcsaládok leölt méheit, fiasításos és mézes lépeit, a virágport és a kaptár belső tartozékait (anyarácsot, rostaszövetet, keretfedőt, b. rlemezt, szalmapárnát stb.), valamint a kaptáron kívül tárolt lépeket a kerettel együtt a leölést követően tizenkét órán belül el kell égetni, a maradványokat pedig el kell ásní úgy, hogy azokat legalább ötven centiméter vastag földréteg fedje. A leölés és az elégetés közötti idő szakban a méhkaptárakat el kell zárni, vagy le kell takarni úgy, hogy méhek ne férjenek hozzá. Az égetésnél és az elföldelésnél a környezetvédelmi és tűzrendészeti előírásokat be kell tartani. A megsemmisített tárgyakért állami kártalanítás jár.

(2) A kiirtott méhek nem keretes rendszerű méhalkásait tartalmukkal együtt el kell égetni, a maradványokat pedig az (1) bekezdésben leírt módon el kell földelni. A kiirtott méhcsaládok keretes rendszerű, deszkából készített, jó állapotban lévő méhalkásait - alapos tisztítást követően - fertőtleníteni kell. A tisztítás során összegyűjtött hulladékokat, valamint a rossz állapotban lévő, fertőtlenítésre alkalmatlan, keretes rendszerű kaptárakat szintén el kell égetni, és a maradványokat az (1) bekezdésben leírt módon kell elföldelni.

(3) A zárlat alatt álló területen fertőzött méhészetben korábban használt üres méhalkásokkal a (1)-(2) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni. Ennek megfelelően kell eljárni az olyan helyen lévő méhalkásokkal, lépekkel és felszerelési tárgyakkal is, ahol a méhek kipusztultak és feltehetően, hogy az elhullás nyúlós költésrothadás miatt történt.

26. § (1) A fertőzött méhészet fertőzöttségre gyanús méhcsaládjaitól származó, valamint a betegség megállapítása előtt hatvan nap alatt elvett (pergetett) mézet, lépet és viaszt a betegség megszűnté után - a kerületi f állatorvos engedélyével - az állomás által ellenőrzött felhasználónak szabad átadni, aki az elszállított terméket csak ipari célra használhatja fel.

(2) A kiszállítás csak jól zárt és a „Költésrothadás miatt zárlat alatt állott méhészetből származó méz (lép, viasz)” feliratú edényekben történhet. Az elszállított lépet és viaszt egy órában legalább 112 °C-os hőmérsékleten kell kezelni. A szállítóedényt a kiürítés után haladéktalanul meleg vízzel ki kell tisztítani, majd a 6. számú mellékletnek megfelelően fertőtleníteni.

(3) A beteg méhcsaládok kiirtása után a fertőzött méhészetben maradt méhcsaládokon a zárlat tartama alatt a hatósági állatorvos vagy a méhegészségügyi felelős köteles - az április 1. és október 31. közötti időszakban - havonta kétszer, kéthetenkénti időközönként vizsgálatot tartani.

A községi zárlat különös szabálya

27. § A 17. és a 18. §-ban foglaltakon túl a községi zárlat alatt álló valamennyi méhészet méhcsaládját - nyúlós költésrothadás szempontjából - a hatósági állatorvosnak vagy a méhegészségügyi felelősnek kell megvizsgálni. Indokolt esetben a kerületi f állatorvos az állomás hozzájárulásával ismételt vizsgálat lefolytatását rendelheti el.

A zárlat-enyhítés különös szabályai

28. § (1) A betegség miatt zárlat alá helyezett terület azon méhészeteiből, amelyekben a betegséget vagy annak gyanúját, illetve a fertőzöttség gyanúját nem állapították meg, indokolt esetben, a kerületi f állatorvos írásos engedélyével ki lehet vinni méhcsaládokat. Az ilyen módon kiszállított méhcsaládok továbbszállítása az új tartási helyre csak az új tartási hely szerint illetékes kerületi f állatorvos engedélyével lehetséges.

(2) A 18. § (3) bekezdésében meghatározott állatorvosi igazolásnak azt kell tanúsítania, hogy a méhészetben a betegséget, annak gyanúját, illetve a fertőzöttség gyanúját az elmúlt hatvan napon nem állapították meg, továbbá, hogy az elszállításra kerülő méhcsalád származási helyén (udvarban, majorban stb.) az elszállítást megelőző három napon belül végzett helyszíni vizsgálat alkalmával a betegséget vagy annak gyanúját nem állapították meg.

(3) A kerületi f állatorvos a zárlat alatt nem álló területre bevitt méhcsaládokat állat-egészségügyi megfigyelés alá helyezi, és azokat a hatósági állatorvossal vagy a méhegészségügyi felelősrel - hatvan napon át, a tulajdonos költségére kéthetenként megvizsgálhatja.

A helyi zárlat feloldásának különös szabályai

29. § (1) A betegség miatt elrendelt helyi zárlatot a hatósági állatorvosnak az alábbi esetekben kell feloldania:

a) a helyi zárlat alatt álló méhészetben már nincs élő méh;

b) a helyi zárlat alatt álló méhészetben maradt élő méhcsalád és ezek megfigyelési ideje kedvezően letelt;

c) a fertőtlenítést mind az a), mind a b) pont esetén a 6. számú melléklet szerint végrehajtották.

(2) A megfigyelési idő az utolsó beteg méhcsalád kiirtásától számított hatvan napig tart. Költségmentes időben a megfigyelési idő a tavaszi első fiasítás megjelenésétől számított hatvan napig, de legkésőbb április 30-áig tarthat.

(3) Fertőtlenítés nélkül feloldható a helyi zárlat, ha

a) a lezárt területen csak betegségre gyanús méhcsalád volt, és az intézeti vizsgálat a betegség gyanúját is kizárta;

b) a lezárt területen csak fertőzöttségre gyanús méhcsalád volt, és a megfigyelési idő kedvezően letelt.

Mézel - méhek enyhébb költésrothadása

30. § (1) Enyhébb (európai) költésrothadásban beteg az a méhcsalád, amelyben a betegség tünetei mutatkoznak, és a betegséget a méhcsaládból származó lépmintában, illetve legálcaiban az intézeti laboratóriumi vizsgálat is megérősítette.

(2) Enyhébb költésrothadásra gyanús az a méhcsalád, amely a betegség tüneteit mutatja ugyan, de a betegséget az intézeti laboratóriumi vizsgálat még nem erősítette meg vagy nem zárta ki.

(3) Enyhébb költésrothadás fertőzöttségére gyanús az a méhcsalád, amelyet enyhébb költésrothadásban beteg méhcsaláddal egy méhészetben tartanak vagy tizenöt napon belül tartottak.

(4) Enyhébb költésrothadással fertőzött az a méhészet, amelyben legalább egy beteg méhcsalád található, illetve legalább egy beteg család tartottak és az utolsó beteg család felszámolását, valamint az utolsó gyógykezelését követően a tizenöt napos megfigyelési idő kedvezően még nem telt le.

(5) Enyhébb költésrothadás fertőzöttségére gyanús az a méhészet, amelybe tizenöt napon belül fertőzött méhészetből méhcsaládot, méhrajt, mézet, kaptárt, lépét vagy a kórokozó áthurocolására alkalmas egyéb felszerelést szállítottak.

A helyi és a községi zárlat különös szabályai

31. § (1) A betegség megállapítását követően a helyi zárlat alatt álló méhészet valamennyi méhcsaládját - a méhészetben történő felhasználásra engedélyezett állatgyógyászati készítménnyel - a hatósági állatorvos által meghatározott módon gyógykezeltetni kell. Vényköteles gyógyszerrendelése esetén külön rendeletben foglaltak szerint kell eljárni.

(2) A gyógykezelés alól kivont méhcsaládokat állami kártalanítás nélkül ki kell irtani.

(3) Nyúlós költésrothadás miatt zárlat alatt álló méhészetben az egyidejűleg elforduló enyhébb költésrothadás elleni gyógykezelés tilos. Az európai költésrothadásban beteg méhcsaládokat állami kártalanítás mellett ki kell irtani.

32. § (1) A kiirtott vagy elpusztult méhcsaládok deszkából készített, keretes rendszer , jó állapotban lévő méhlikárait fertőtleníteni kell; a kiirtott méhek nem keretes rendszer méhlikárait tartalmával együtt, a t rendészeti szabályok figyelembevételével kell elégetni.

(2) A zárlat alatt álló helyen lévő használt üres, valamint az olyan helyen lévő méhlikásokkal, ahol a méhek kipusztultak és feltehető, hogy az elhullás a betegség miatt történt, a 6. számú mellékletben foglaltak szerint kell eljárni.

(3) A helyi zárlat alatt álló helyen a beteg vagy a fertőzött gyanús méhcsaládoktól származó mézet a gyógykezelésnél alkalmazott antibiotikum várakozási idejének lejáta után, a lépet és a viaszt a betegség megszűntése után - a kerületi főállatorvos engedélyével - az állomás által ellenőrzött felhasználónak lehet átadni, aki az elszállított terméket csak ipari célra használhatja fel.

(4) A kiszállítás csak jól zárt és „Költésrohadás miatt zárlat alatt álló helyről származó méz (lép, viasz stb.)” feliratú edényekben történhet. Az elszállított lépet és viaszt egy órány át 112 °C-on kezelni, és a szállítóedényeket a kiürítés után haladéktalanul fertőtleníteni kell.

(5) A betegség megállapítását követően a községi zárlat alatt álló terület valamennyi méhcsaládját - a méhészetben történő felhasználásra engedélyezett állatgyógyászati készítménnyel - a kerületi főállatorvos által meghatározott módon gyógykezelni kell.

A zárlat-enyhítés különös szabályai

33. § (1) A betegség miatt zárlat alá helyezett terület azon méhészeiteiből, amelyekben a betegség, illetve annak gyanúja nem került megállapításra - átköltözés vagy vándoroltatás esetén - méhcsaládot a gyógykezelés elvégzése után a kerületi főállatorvos írásos engedélyével, indokolt esetben szabad kivinni.

(2) A 18. § (3) bekezdése alapján kiállított állatorvosi igazolásban azt kell tanúsítani, hogy a méhészetben a betegség, illetve annak gyanúja az elmúlt tizenöt napban nem került megállapításra, a gyógykezelés megtörtént, továbbá, hogy az elszállításra kerülő méhcsalád származási helyén (udvarban, majorban stb.) az elszállítást megelőző három napon belül végeztetett helyszíni vizsgálat alkalmával sem lehetett a betegséget vagy annak gyanúját megállapítani.

(3) A kerületi főállatorvos a zárlat alá helyezett területre bevitt méhcsaládokat állat-egészségügyi megfigyelés alá helyezi, és azokat - a hatósági állatorvossal vagy a méhégszégügyi felelőssel - a tizenöt napos megfigyelés feloldása előtt megvizsgálta.

A helyi zárlat feloldásának különös szabályai

34. § (1) A betegség miatt elrendelt helyi zárlatot a hatósági állatorvosnak fel kell oldani, ha az utolsó méhcsalád gyógyulásától számított tizenöt napos megfigyelési időkezdésen letelt és a fertőtlenítés megtörtént.

(2) Fertőtlenítés nélkül feloldható a helyi zárlat, ha a zárlat alatt álló méhészetben

a) csak betegségre gyanús méhcsalád volt, és az intézeti vizsgálat a betegség gyanúját is kizárta;

b) csak fertőzött gyanús méhcsalád volt, és a megfigyelési időkezdésen letelt.

Méz - méhek légszűrő atka-kórja

35. § (1) Atkákórban beteg az a méhcsalád, amelyből származó méhekben az intézeti laboratóriumi vizsgálat a betegség kórokozóját kimutatta.

(2) Atkákórra gyanús az a méhcsalád, amely a betegség tüneteit mutatja, de a betegséget az intézeti laboratóriumi vizsgálat még nem erősítette meg vagy nem zárta ki.

(3) Atkákór fertőzött gyanús az a méhcsalád, amelyet atkákórban beteg vagy betegségre gyanús méhcsaláddal egy méhészetben tartanak, illetve hat hónapon belül ilyen helyen tartottak.

A helyi és a községi zárlat különös szabályai

36. § (1) A betegség megállapítását követően a hatósági állatorvos köteles a helyi zárlat alá vont méhészet valamennyi méhcsaládjából laboratóriumi vizsgálat céljából mintát vevetni, továbbá a méhészet összes méhcsaládjának gyógyszeres kezelését elrendelni.

(2) A községi zárlat alatt álló terület valamennyi méhcsaládját a méhészetben történő felhasználásra engedélyezett állatgyógyászati készítménnyel - a kerületi főállatorvos által meghatározott módon - gyógykezelni kell.

(3) A kötelező gyógykezelés alól kivont méhcsaládokat a kerületi főállatorvos köteles állami kártalanítás nélkül leöletni.

(4) A betegség, vagy a betegségre gyanús méhcsaládoknál minden olyan méhészeti tevékenység végzése tilos, amely a betegségnak a méhcsaládok közötti terjedésével járhat.

(5) Kéndioxidos kezelés és egy hétig tartó üresen tartás után a kiürült méhlikás újra betelepíthető.

A zárlat-enyhítés különös szabályai

37. § A méhcsaládokat a községi zárlat alatt álló terület helyi zárlat alatt nem álló udvarából, a kötelező gyógykezelés elvégzése után indokolt esetben ki lehet vinni a kerületi főállatorvos engedélyével. A 18. § (3) bekezdésben meghatározott állatorvosi igazolásban azt kell tanúsítani, hogy az elszállításra kerülő méhcsalád származási helyén a kötelező gyógykezelés megtörtént.

A helyi zárlat feloldásának különös szabályai

38. § A helyi zárlatot az alábbi esetekben kell feloldani:

a) ha a méhcsaládok gyógyszeres kezelése megtörtént és a megfigyelési idő (a betegség megállapítása utáni egy év) kezdésén letelt, valamint az ellenőrző vizsgálat negatív eredményt adott;

b) ha a helyi zárlatot atkákór gyanúja miatt rendelték el és az intézeti vizsgálat a gyanút nem igazolta.

Varroózis

39. § (1) Varroa-atka jelenléte esetén, a 3. § (1) bekezdésében meghatározott vizsgálatnak ki kell terjednie a kaptár aljára lezuhalt, elpusztult (természetes atkapusztulásból ered), valamint a fiasításon (különösen a herefiasításon) és a kifejlett méhekben lévő atkákra.

(2) A Varroa-atka ellen az alkalmazott gyógyszer használati utasításában foglaltaknak megfelelő gyakorisággal, gyógykezeléssel kell védekezni. A gyógykezelések kiegészítésül biológiai módszerek is alkalmazhatók. A kezelések hatékonyságáról és az esetleges rezisztencia fellépéséről elsősorban a herefiasításban fellelhető atkák és ürülékük dúsulása alapján, illetve a kaptár alján elhelyezett csapda segítségével, rendszeres ellenőrzéssel kell meggyőződni. Ha az atkák számának növekedése tapasztalható, akkor más engedélyezett szerrel kell folytatni a gyógykezelést. Vényköteles gyógyszerrendelése esetén külön rendeletben foglaltak szerint kell eljárni. Abban az esetben, ha az atkák száma ennek ellenére tovább növekszik, akkor kérni kell a hatósági állatorvos, vagy a méhégszégügyi felelős segítségét.

(3) A varroózis elleni védekezés, illetve hatékonyságának ellenőrzése a méhészt feladata.

(4) A varroózis gyógykezelésére csak olyan, Magyarországon törzskönyvezett és forgalomba hozatalra engedélyezett állatgyógyászati készítmény használható, ami a varroózis kezelésére vonatkozó, magyar nyelvű használati útmutatót tartalmaz.

(5) Az állomás irányítja, és időszakszerűen ellenőrzési a méhészek védekezési tevékenységét. Hiányosságok esetén intézkedik azok megszüntetéséről, továbbá - indokolt esetben - elírhatja az adott terület összehangolt, egyidejű gyógykezelését.

(6) Elhanyagolt védekezés esetén - ha az állományban az atka feldúsult és a méhészt az elírt védekezést nem hajtotta végre - a hatósági állatorvos a szomszédos méhállományok fertőzésének megakadályozása céljából kötelezi a méhészt a gyógykezelés haladéktalan elvégzésére. Ha a méhészt a gyógykezelést nyolc munkanapon belül sem kezdi meg, akkor a kerületi főállatorvos a méhállományt állami kártalanítás nélkül leöletti.

A kis kaptárbogár (Aethinia tumida) elleni védekezés

40. § (1) A mézel méhek, illetve más, a mézel méhekkel közeli rokon fajoknak az országra való behozatalát a minisztérium oly módon engedélyezi, amely csökkenti a kis kaptárbogár Magyarországra való behurcolásának veszélyét.

(2) Ha az intézetek az általuk végzett vizsgálatok során hazai méhészetből küldött mintában kis kaptárbogár jelenlétére utaló jelet találnak, haladéktalanul értesítik - a beküldő állatorvos mellett - az illetékes állomást, az Országos Állat-egészségügyi Intézetet és a minisztériumot. Azt a méhészetet, ahonnan a minta származik, helyi zárlat alá kell helyezni, továbbá az összes méhcsaládot az Országos Állat-egészségügyi Intézet bevonásával meg kell vizsgálni.

(3) Ha a kis kaptárbogár jelenléte a (2) bekezdés alapján végzett vizsgálat során megerősítést nyer, akkor az érintett méhészet összes méhcsaládját - állami kártalanítás mellett - ki kell irtani. A kiírtott méhekkel, illetve a berendezési tárgyakkal, felszereléssel a minisztérium által előírtak szerint kell eljárni. A betegség megállapítása esetén a betegség eredetére, illetve esetleges továbbhurcolására vonatkozóan járványügyi nyomonkövetést kell végezni a minisztérium által - az adott esetre vonatkozó utasításban - meghatározott szempontok szerint. A helyi zárlatot fel kell oldani, ha a kis kaptárbogár jelenléte egyértelműen kizárható.

Záró rendelkezések

41. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2)-(3)

(4) Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgy körében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályával összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

- a Tanács 92/65/EGK irányelve 8. Cikkely;

- a Tanács 92/65/EGK irányelve a 90/425/EGK irányelv A.(I) mellékletében foglalt, külön közösségi jogszabályokban megállapított állat-egészségügyi előírások hatálya alá nem tartozó állatok, sperma, petesejt és embriók Közösségbe történő importjára és kereskedelmére vonatkozó állat-egészségügyi előírásokról.

I. számú melléklet a 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelethez

ÖSSZESÍTŐ MÉHEGÉSZSÉGÜGYI VIZSGÁLATOKRÓL

Sor-szám	A méhész	A méhek állandó tartási helye	A vizsgálat ideje	Méhcsaládok száma	Kaptártípus	A betegségre gyanús családok száma	Megjegyzés	Méhész (tulajdonos) aláírása
	neve	címe				Ny E LA		
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
Összesen								

Igazolom, hogy a községben (városban) lévő, a jegyzőnél bejelentett minden méhészet minden méhcsaládjának vizsgálata megtörtént.

.....
 hatósági állatorvos méhegészségügyi felelős

Megjegyzés: A méhegészségügyi felelős méhállományának vizsgálati eredményét a szomszéd méhegészségügyi felelősnek kell igazolnia.

2. számú melléklet a 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelethez

(Szigorú számadású nyomtatvány)

SORSZÁM: 00000000

..... megyei Állat-egészségügyi és Élelmiszer-ellenőrzési Állomás

ÁLLATORVOSI IGAZOLÁS MÉHCSALÁDOK ÁLLAT-EGÉSZSÉGÜGYI VIZSGÁLATÁRÓL

Igazolom, hogy méhész lakos község, utca, házsám, d l stb. területen rendszeresen kaptárban elhelyezett darab méhcsaládját fertőzés és paraziták méhbetegségek szempontjából megvizsgáltam és egészségesnek találtam. A méhcsaládok elszállításának állat-egészségügyi szempontból akadálya nincs.

Ez az igazolás a kiállításától számított 7 napig, méhek vándoroltatása esetén, annak egész időtartamára érvényes.

Kelt 20 év hó nap.

.....
 hatósági állatorvos

1. Fertőzés vagy paraziták méhbetegség megállapítása esetén az igazolást a vándoroltatás helye szerint illetékes hatósági állatorvosnak azonnal be kell szolgáltatni.

2. Az igazolást a méhek állandó tartási helyére történő visszatéréskor, 48 órán belül a kerületi főállatorvosnak megérzés céljából vissza kell szolgáltatni.

3. számú melléklet a 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelethez

(Szigorú számadású nyomtatvány)

SORSZÁM: 00000000

..... megyei Állat-egészségügyi és Élelmiszer-ellenőrzési Állomás

.....

BEJELENT LAP

A méhész neve:

Lakcíme:

A méhek állandó telephelye:

A vándoroltatáshoz kiadott állatorvosi igazolás száma:

A kiadás helye: ideje:

A méhek utolsó tartási helye:

A jelenlegi vándortanya pontos megjelölése:

A kaptárak száma:

A méhcsaládok száma:

A letelepedés pontos ideje:

Kelt 20 év hó nap.

.....
a bejelentő aláírása

IGAZOLÓ SZELVÉNY

A/z települési önkormányzat/kerületi önkormányzat jegyzője igazolja, hogy méhész lakos db méhkaptárjának letelepítését bejelentette.

Kelt 20 év hó nap.

.....
települési/kerületi
önkormányzat jegyzője

4. számú melléklet a 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelethez

KIJELENT LAP

A méhész neve:

Lakcíme:

A méhek állandó telephelye:

A vándoroltatáshoz kiadott állatorvosi igazolás száma:

A kiadás helye: ideje:

Az elhagyott vándortanya pontos megjelölése:

Az elszállított kaptárak száma:

A méhcsaládok száma:

Az elvándorlás pontos ideje:

Az új vándortanya/hazatelepülés esetén a méhek tartási helyének megnevezése:

.....

Kelt 20 év hó nap.

.....
a bejelentő aláírása

5. számú melléklet a 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelethez

Állat-egészségügyi bizonyítvány méz felvásárlásához

Alulírott hatósági állatorvos igazolom, hogy (név) (lakcím) méhállományát megvizsgáltam és egészségesnek találtam.

A méhész - nyilatkozata szerint - a vándoroltatás során méhcsaládjaival nem járt méhbetegség miatt forgalmi korlátozás alá és méhlegelent.

A méz kezelése, tárolása az élelmiszer-higiéniai szabályoknak megfelelően történt.

A méz felvásárlásának állat-egészségügyi és élelmiszer-higiéniai akadálya nincs.

Kelt 20 év hó nap.

Kelt 20 év hó nap.

P. H.

.....
hatósági állatorvos

6. számú melléklet a 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelethez

Mézel méhek fertőző költszrothadásai

1. Általános tudnivalók

A nyúlós költésrothadás a fedett fiasítás betegsége, kórokozója: Paenibacillus larvae (Bacillus larvae), amelynek spórái nagyon ellenállóak, élettartamuk több évtized. A lép egyetlen elhalt és beszáradt álca maradványa, a „pörk” 2,5 milliárd spórárt tartalmaz.

A méhek enyhébb költésrothadása a nyitott fiasítás betegsége, elsődleges kórokozója a Melissococcus pluton, melyhez más baktériumok is társulhatnak.

2. Alkalmas felület fertőtlenítési eljárások és -szerek:

- elégetés vagy perzselés;
- forrásban lévő nátronlúg vagy szódaoldat;
- mézel méhek fertőzésrothadásaira Magyarországon engedélyezett szerek.

3. Alkalmazandó fertőtlenítési eljárások:

3.1. Folyamatos fertőtlenítés: nem szükséges

3.2. Elzárta fertőtlenítés: nem szükséges

3.3. Zárta fertőtlenítés

3.3.1. Takarítás: gondos mechanikus takarítás és/vagy forrásban lévő 3%-os szódaoldattal vagy forrásban lévő 2%-os nátronlúggal. A takarítóvizet tisztítószert (pl. szóda) hozzáadásával kell felhasználni.

3.3.2. Az elpusztult méheket, az elpusztult vagy élő méhállományt, a fiasítástól el kell választani.

3.3.3. A szalmakakasokat, hulladékanyagból készült méhkaptárakat, a táplálékanyagot és minden más fertőzésveszélyes anyagot, eszközt, tárgyat, amely a leírt fertőtlenítési eljárásokkal kielégítően nem fertőtleníthető, el kell égetni.

A falkaptárak, lépszekrény, asztal, keretbak, seprőgarat: a viasz-, propolisz-maradványokat le kell kaparni, majd forrasztó lámpával/gázlánggal kell leperzselni, a deszkáknak nem kell megfekednie, elszáradnia, elég ha sötétbarnává válik.

A mészanyagokból álló méhkaptárakat, a fémlamezből vagy műanyagból készült eszközöket forrásban lévő 2%-os nátronlúggal kell kezelni vagy elégetni. Ennek során a viaszt, propoliszt, megolvasztott festéket, gitt maradványokat teljesen le kell kaparni vagy le kell kefélni. A kaptárak körzetében a talajt fertőtlenítés után be kell forgatni.

A betegség terjedését a következők mérsékelten és behatási idő mellett lehet meggátolni:

- +230 °C legalább húsz percen keresztül (száraz sterilizálás);
- +120 °C legalább harminc percen keresztül (autokláv);
- +112 °C legalább hatvan percen keresztül (viasz, méz).

3.3.4. Lép, lép részei, lépmaradványok, tartaléklép, viasz:

- elégetés;
- „fertőzött lép”-ként való kezelés, ipari felhasználásra.

3.3.5. Méz:

- elégetés;
- elásás (legalább ötven cm vastag földréteg fedje);
- „fertőzött méz”-ként való kezelés, ipari felhasználásra;
- semmi esetre sem használható méhek táplálására.

3.3.6. Kéz, gumikesztyű: személyek kezét a méhszurok és a viasz eltávolítása céljából szalmiakkal, majd hideg vízzel és szappannal meg kell mosni. Ezt követően pedig hatékonyan fertőtleníteni kell a kezét.

3.3.7. A takarításhoz és fertőtlenítéshez használt védőruházatot tisztítószert (pl. szóda) hozzáadásával fel kell tisztítani vagy autoklávban kezelni kell.

3.3.8. A fertőtlenítést a hatósági állatorvos jelenlétében és irányításával kell elvégezni.

3.3.9. A fertőtlenítés végeztével ivóvízzel kell leöblíteni a fertőtlenítési szert.

3.3.10. A fertőtlenítésnél, az égetésnél és az eladásnál az egyéb jogszabályokat is be kell tartani (környezetvédelmi, tűrendészeti, vízügyi).

Mézel méhek légcsík atka kórja

1. Általános tudnivalók

Kórokozó: Acarapis woodi, amit a fertőzött méhek terjesztenek. A méh szervezetén kívül található atka huszonnégy-negyvennyolc órán át életképes.

2. Szükséges intézkedések

A méhkaptárak alapos kitakarítása 3%-os forró szódaoldattal. Az elpusztult méheket és fiasítást el kell égetni vagy el kell ásni. A méhkaptárt legkorábban negyvennyolc órával elteltével szabad ismételt használatba venni.

Varroa atka (ázsiai nagy méhatka)

1. Általános tudnivalók

Okozója: Varroa destructor (korábban: Varroa jacobsoni), amely fedett fiasításon és kifejlett méheken él skórával atka. Az állomány leölése esetén a kaptárakat és a méhészeti eszközöket kell fertőtleníteni.

2. Szükséges intézkedések:

- Méhkaptárak alapos kitakarítása 3%-os forró szódaoldattal. Az elpusztult méheket és fiasítást el kell égetni vagy el kell ásni.
- A fertőtlenítés után a kaptárakat hét napig üresen kell tartani.

7. számú melléklet a 70/2003. (VI. 27.) FVM rendelethez

Mintavétel laboratóriumi vizsgálatra

Kifejlett méhek betegségeinek gyanúja esetén kaptáronként megjelölve legalább harminc betegnek látszó méhet kell vizsgálatra küldeni. A kaptárakat el kell támasztani a méhekbe 1 anyagzárrába helyezett húsz-harminc élő méh vizsgálatra küldése is szükséges.

A fiasítás betegségeinek gyanúja esetén méhcsaládonként külön-külön csomagolva és jelölve, a betegsége gyanús helyről kivágott 10x10 cm nagyságú, mézes sejtet lehet leg nem tartalmazó, fiasítástól el kell választani a vizsgálatra küldeni.

Varroózis okozta családpusztulás gyanúja esetén a keretek alá hullott méhekbe 1 kb. háromszáz méh hullát, és a család fészkeinek közepén lévő fiasításból, annak hiányában az utoljára kelt fiasítás helyéről 1 származó 10x10 cm-es lép mintát kell vizsgálatra küldeni.

Mind a lép-, mind a méh hullamintákat külön-külön, szellősen (papírba) kell csomagolni. Üveg, bádóg, műanyag stb. erre a célra nem használható. Ügyelni kell, hogy a sejtek össze ne nyomódjanak.

Mérgezés gyanúja esetén méhészetenként - bizottság jelenlétében vett, hivatalosan lezárt - fél liternyi méh hullamintát és külön csomagolt fél kilónyi, a növényvédelmi kezelésben részesült, átlag növény mintát kell beküldeni.
